

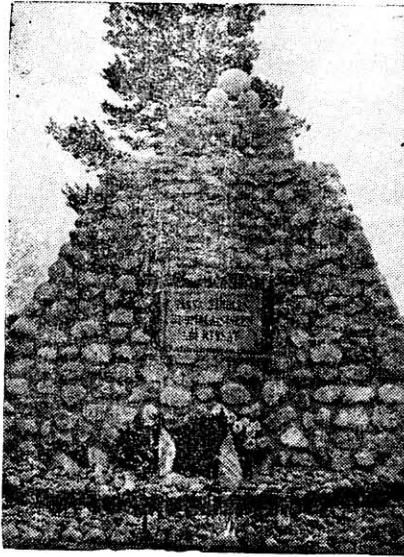
Panun rakinoita

KULTTUURIPOLITIIKKAAKO? TODELLISTA DEMOKRATIAA. . .

Nykyinen Pariisin lähettiläämme, ministeri Helo sanoi opetusministerinä ollessaan meille neekereille muistaakseni, että kaikki kultturityö on politikoinia. Kulttuurikysymykset ovat toisin sanoen omistajaa vaihtavia keppihevosiä.

Luulen, että ammatikseen kulttuurityötä tekevät kansalaiset, kirjailijat, taiteilijat ja tiedemiehet, ovat toista mieltä asiasta periaatteessa, joskohta heidän ehkä on pakko myöntää, että käytännössä kulttuurista tehdään poliittinen huutokauppatavara.

Varsinkin ”äkkiväärät”, SKP:n ja SKDL:n johtajat tuntuva olevan sitä mieltä, että kulttuurityöllä pitää olla määrätty poliittinen (lue: luokkatietoinen, ulkopoliittisesti laskelmoiva, määrätty poliittista elämäntavasta julistava) leima, ikäänkuin tavarat

Pahennusta herättänyt Pulkkilan taistelun muistomerkki Suomen sodasta 1808—09.

merkki kyljessään. Jos jotkut taidearvostelijapiirit joskus ovat hyväksyneet yksipuolisesti vain tunnustukseen ”taidetta taiteen vuok-

si” vaatimukset täyttäviä hengenluomuksia, niin esiintyy meillä nykyisin arvostelijoita, joille ei tunnu kelpaavan taideteos, joka kuvailee ihmistä ja hänen elämäntavallisuuttaan, jollei teosta leimaa uutta maailmankatsomusta opettava henki. Kuitenkin kummankinlaatuisella taideteoksella on elämisen oikeutuksensa mikäli ne samalla täyttävät taideteokselle asetettavat vaatimukset. Tyryttämällä määrättyjen ideologioiden mukaan ”luotua” taidetta ei ainakaan suomalaisia saada ostamaan ja omaksumaan.

Luin äskettäin US:sta oikein makupalan äkkiväärästä kulttuuridemokratiasta. Siinä ”Toinen utelias” vastaa Vapaan Sanan ”Utelialle”, joka, raukka, on horjahtanut niin liukkaalle tielle, että hän nyt varmaan tuntee itsensä kissaksi liukkaalla jäällä. Jossain pääkaupunkilaisessa lehdessä olisi kuulemma jokin ns. vasemmistolaisen kirjailijan kirjoittama jo syntymässään klassilliseksi tähditetty romaani jäänyt arvostelematta — vieläpä arvostelijan hyväksymisestä huolimatta, sen takia, että kirjailija — on vasemmalta! Sitten tämä kulttuuripoli-

tiikko on täryttännyt: ”Ellei näy (sitä arvostelua) ennenkuin romaani ilmestyy Ruotsissa ruotsalaisena käännöksenä (ruotsalaiset eivät kaikesta päättäen saisi pitää liikaa kiirettä), on aihetta palata asiaan.”

Vaikka tässä tapauksessa voisi kirjoittaa hauskan salapoliisipätkän siitä, miten Utelias on udellut (runoillut) moisen ns. lehden sisäisen asian tietoonsa, julkisuuteen, riittää, kun voi ryhtyä US:n kyselyihin: Koska Utelias uhkaa palata asiaan määrättyissä olosuhteissa, niin onko jossain määrätty se aika, minkä kuluessa kirja-arvostelu on julkaistava ja mikä rangaistus ja missä (laissa) määrätty seuraa, ellei lehtirieu saa juttua ajoissa mahtumaan?

Kauheita näyttää tuovan mukanaan paperipula! Mutta demokratiasta on olemassa niin monia mielipiteitä. Se on vähän samaan tyyliin kuin Vapaan Pohjan ehdotus, että lehtien kulkutusmaksuja korotettaisiin vain viittä vuotta vanhemmilta lehdistä, koska, mikä tietysti jätetään mainitsematta, tänä aikana on ollut tarvis perustaa yleensä vain äkkivääriä lehtiä!

Luvun sinänsä ansaitsee vallitsevan suunnan vaatima kulttuuripuhdistus, joka kait, jos siihen ryhdytään vaaditussa ja esimerkkien osoittamassa laajuudessa, antaa elämäntyön monille puhdistajille. Kotikommunistejamme tuntuu merkittävästi ärsyttävän sana ryssä pro venäläinen. Lie turha puhua sanan sukulaisuudesta kaikkien muiden kielten vastaavaan sanaan.

Nyt luin lehdistä uutisen, että Pulkkilan taistelun muistomerkkiä pitää ylempäästä käskystä poistaa lauseesta ”Tässä Sandels joukkoineen löi ryssät” viimeisenä sana. Tällainen on naurettavaa historianpenkomista, jota tärkeämpääkin tehtävää luulisi nykyisin löytävän. Ymmärrän tällaista yhtä vähän kuin aikanaan ymmärsin Aleksanteri II:n patseen poistamispuuhia Helsingissä. Meidän on rohjettava tunnustaa historiamme ja annettava tunnustus siinä, missä se on paikallaan. Ja jos pulkkilalaiset sattuisivat pistämään tilalle sanan ”vihollinen”, mitä vastaisi silloisia olosuhteita, niin mitä sillä olisi voitettu!